Zprávy Čs. spol. entom., 28 (1992), č. 2-4, s. 57-58.

K rozšíření sarančí *Tetrix tuerki* (Krauss) a *Sphingonotus caerulans* (L.) (Orthoptera, Acridoidea) v Československu

Zur Verbreitung der Feldheuschrecken *Tetrix tuerki* (Krauss) und *Sphingonotus caerulans* (L.) (Orthoptera, Acridoidea) in der Tschechoslowakei

František Chládek a Jaroslav Holuša

V této zprávě uvádíme nové nálezy dvou vzácných druhů sarančí z území ČSFR.

Tetrix tuerki (Krauss, I876)

Morava: Kunčičky u Bašky (okres Frýdek-Místek), čtverec 6376. Písčitý náplav s řídkou vegetací na levém břehu řeky Ostravice. 21.05.1988, 1 sameček, 2 samičky a 26.05.1989, 2 samečci, Holuša leg., det. et coll. 26.05.1989, 1 sameček, 1 samička, Holuša leg., Chládek det. et coll. Nový druh pro Moravu.

Slovensko: Pieniny-Červený Kláštor (okres Poprad), čtverec 6688.

Písčitý ostrůvek na pravém břehu Dunajce SV od obce. 21.08.1981, 2 samečci, 1 samička, Chládek leg., det. et coll. Nový druh pro PIENAP a severní Slovensko.

V ČSFR vzácný druh, uváděný jen z několika lokalit středních Čech a jižního Slovenska, z Moravy jen obecně Dobšíkem (1959).

Sphingonotus caerulans caerulans (Linnaeus, 1767)

Čechy: Libotenice (okres Litoměřice), čtverec 5551. 08.09.1987, 1 samička, Vlk leg., Holuša det. et coll. Nová lokalita pro Čechy. Podle sdělení Roberta Vlka je tam dosti hojný na píscích v lese.

Morava: Bratčice (okres Brno-venkov), pískoviště u obce, čtverec 6965. 01.09.1991, 1 sameček, 1 samička, Vačkář leg., Chládek det. et coll. Druhý nález na Moravě. Podle sdělení J. Vačkáře je tam dosti hojný.

Slovensko: Lakšárska Nová Ves (okres Senica n.M.), čtverec 7469, 08.07.1983, 1 sameček. Sekule (okres Senica n.M.), čtverec 7367 a 7368, 25.07.1967, 4 samečci, 2 samičky, 08.07.1983, 2 samečci, 3 samičky, Chládek leg., det. et coll. Ze západní části JZ Slovenska (Záhorie) nebyl tento druh dosud publikován.

Sphingonotus caerulans cyanopterus (Charpentier, 1825)

Morava: Paskov (okres Frýdek-Místek), čtverec 6275. Výsypky v okolí dolu severně od Paskova. 10.10. 1987, 2 samečci, 3 samičky, R. Vlk leg. et coll., 31.08.1990, 1 sameček, 2 samičky, Holuša leg.,det. et coll., 31.08.1990, 1 sameček a 1 samička, Holuša leg., Chládek det et coll. Nové plemeno pro Moravu.

Slezsko: Heřmanice (okres Ostrava), čtverec 6175. Haldy hlušiny SZ od Heřmanického rybníku. 10.08.1990, 1 sameček 1 samička, R. Vlk leg. et coll., 05.08.1991, 3 samečci, 4 samičky, Holuša leg., det. et coll. Nový druh a plemeno pro naše Slezsko.

V Paskově i Heřmanicích byly zjištěny tmavošedě až černě zbarvené exempláře, adaptované na tmavý podklad hald. Pásky na zadních křídlech mají různě vyvinuté, od výrazně tmavých až po slabě kouřové. Uvedená naleziště tvoří jižní okraj areálu plemene *Sphingonotus caerulans cyanopterus* ve střední Evropě a jsou prvními doklady existence tohoto plemene v ČSFR.

ZUSAMMENFASSUNG

In diesem Artikel sind neue Fundorte für zwei in der Tschechoslowakei selten verbreitete Feldheuschrecken angeführt. *Tetrix tuerki* ist neu für Mähren. *Sphingonotus caerulans cyanopterus* aus Mähren und Schlesien ist eine neue Subspecies für die ganze Tschechoslowakei und auch eine neue Art für mährische Schlesien.

LITERATURA

Bazyluk W., 1956: Prostoskrzydle-Orthoptera. Klucze do oznaczania owadów Polski. Warszawa.

Dobšík B., 1959: Rovnokřídlí-Orthoptera. Klíč zvířeny ČSR III. ČSAV Praha, p. 206.

Görtler A., 1948: Další příspěvek k fauně Orthopter ČSR. Čas. Čs. spol. entomologické, 45:56-58.

Harz, K., 1975: Die Orthopteren Europas II. The Hague.

Mařan J., 1954: Rovnokřídlý hmyz (Orthoptera) státní přírodní rezervace „Pieniny". Ochrana přírody 9:65-69.

Mařan J. et Čejchan A., 1977: Blattoptera, Mantoptera, Dermaptera, Orthoptera. Check List, Acta faun. ent. Mus. Nat. Pragae, Suppl. 4:35-39.

Adresy autorů:
RNDr. František Chládek, Bratří Čapků 12, 602 00, Brno.
Jaroslav Holuša, Jungmannova 444, 738 02, Frýdek-Místek.